

Ita Veu de Catalunya

PER CAUSES ESTRANYES A LA VOLUNTAT NOSTRA, NO PODEM PUBLICAR AVUI L'ARTICLE PREPARAT

COMENTARIS DEL DIA

LLOYD Com diu William Martin al *Journal de Genève*, l'esdeveniment més important d'aquesta primavera, i àdhuc de tot l'any, serà la consulta al cos elector britànic, que tindrà lloc el dia 30 del corrent maig.

La política interior de cap país no exerceix davant els altres pobles una influència tan notòria com la de la Gran Bretanya, no solament per la seva fortitud, sinó també per les seves tradicions i, sobretot, per la universalitat dels seus interessos.

El resultat de les eleccions britàniques influirà, doncs, poderosament en la política interior dels altres pobles europeus. Quant a la política exterior, la consulta al cos elector britànic repercutirà en la solució de problemes internacionals de tanta transcendència com el desarmament, el lliure canvi i les relacions mercantils amb la Rússia soviètica.

Es per això que tots els diaris d'Europa comenten ja les imminents eleccions britàniques, no com un afer interior d'Anglaterra, sinó com una qüestió política internacional.

Ara com ara, vint-i-sis dies abans de la data de les eleccions, el cos elector britànic és sollicitat per dues magnes qüestions: la política internacional i el problema dels treballadors sense feina.

Aquest problema és gravíssim. Car han passat deu anys d'enguà dels tractats de pau i tots els símptomes indiquen que no és pas un fenomen natural de l'endemà de la guerra, degut a la necessitat de readaptar l'economia del país a una situació nova, sinó que obceix a causes permanents, profundes, duradores.

Quan l'actual ministre conservador de Mr. Baldwin ocupà el poder, hi havia a la Gran Bretanya 1.307.000 treballadors sense feina. La setmana passada n'hi havia 1.465.000. Aquestes xifres expliquen la inquietud amb què l'opinió pública de la Gran Bretanya esguarda l'esdeveniment econòmic del país.

La supremacia industrial de la Gran Bretanya fou deguda a les seves enormes reserves de carbó. El progrés tècnic dels altres països ha superat aquesta diferència a favor de la Gran Bretanya amb procediments novíssims. I en veure reduïts els seus mercats exteriors, la Gran Bretanya, superindustrialitzada, no ha pogut col·locar tota la seva població obrera.

Es per això que el programa electoral de Lloyd George, en posar al primer terme el problema dels treballadors sense feina, ha començat profundament el poble britànic. Aquesta pregonia impressió ha obligat els altres partits a preocupar-se'n, en primer pla. Mister Churchill ha procurat dar als seus pressupostos solucions fragmentàries del programa liberal. I conservadors i treballistes realitzen llur campanya a l'entorn de la fórmula de Lloyd George.

Així el gran estadista galès, el *happy warrior*, com li diu Lord Rothermere, el *vieux demagogue* com l'anomena William Martin, constitueix avui, altra volta, la primera figura de la política britànica.

Aquesta reparició de Lloyd George al primer pla de l'actualitat política, aquesta probabilitat que sigui el vell cabdill galès l'àrbitre de la situació parlamentària a la Gran Bretanya, és un fet tan interessant i instructiu que caldrà estudiar-lo detingudament, amb independència de tota profecia temerària quant al resultat probable de les eleccions i amb independència també del seu programa i de la seva fórmula per a resoldre el greu problema dels treballadors sense feina.

ELS JOCS FLORALS D'ENGUANY

La tradició i el present

El primer diumenge de maig, diada clàssica al llindar de la plenitud primaveral, s'escauen els Jocs Florals de Barcelona. En aquest punt escollit del bon temps ens a posat la tradició, i els commemorarem encara en tal dia.

El d'enguany és el setantè i un anyversari de la seva Restauració. Edat de jubilació, doncs. Alguns, annamtaix, la demanen. De tant en tant surten veus en aquest sentit, sempre desorientades. D'altres advoquen, més aciemadament, per la seva modificació. Ara com ara, els següents ven llur ritme ancestral, quant a la seva estructura.

Quant a la seva organització, els Jocs Florals són una institució democràtica; llur magistratura literària anyal és electiva; llur norma l'electricisme i l'anhel de fer justícia a tots els nostres homes. Quant a la seva manifestació externa, des de 1926 ençà, presideixen sobriament de la falaguera cerimònia popular.

A les edicions de dil·luns a la nit i de dimarts al matí, donem una completa informació literària i gràfica dels actes íntims que balcen i culmen la festa, i de les persones, parlaments i poesies que l'hauran omplerta.

La lliçó dels jocs d'enguany

Es una lliçó de conciliació i de conveniència. Una vegada més li resta demostrat que, en el moment actual de la nostra literatura, la institució no pateix de prejudicis i que es fa un orgull d'acollir les tendències qualificades més diverses.

El setenari de noms dels Mantenedors elegits cada any, sempre diferent, es manté sempre el mateix: encara llur tasca, és a dir, la seva autoritzada tria d'originals. Hi ha decepcions, entusiasmes, però mai no hi manca l'inspiration.

Engrany destaca el triomf dels autors joves en tota la seva estructura sagrada de valors virlis, representatius de la millor jerarquia en la modernitat i el bon gust.

El jurat

Es compost per elements ben heterogenis, que han sabut, malgrat tot, coincidir unànimament en l'exercici de llur comesa.

Mossen Josep Gudiol, el meritisim conservador del Museu Diocesà de Vich, arqueòleg eminent. La seva modestia refusa que li diguin «doctor», encara que una il·lustre Universitat estrangera li hagi concedit «honoris causa». Amb Mn. Jaume Collell, agreramanat adhoc per l'ús excepcional del clàssic barret de tauca, és una de les encarnacions més significatives del tradicionalisme literari i lingüístic. El seu discurs presidencial serà, a ben segur, una prova més del seu bon sentit, de la seva saviesa i de la seva humilitat.

Jacint Laportà, Ramon Sunyach Senties, Joan Santamaría: tres prosistes, d'un temperament ben diferent, un costumista amable i casual, de la tradició d'en Vilanova un poeta ponderador d'animes i visions, unguí d'una sensibilitat tendent a la direcció, venant de força i certerament tot, i una imaginació trondosa i incansable.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

J. Estadella Arnó, el darrer Mestre en Gal Saber, és alhora que un poeta saborós, «adencios i clar, un excel·lent orador. Ell, com a mantenedor fora, és l'encarregat del discurs de graties. Les seves paraules deuran rubejar tota la vida de l'horta lleidatana que haurà escatit de deixar en aquells moments.

Pasqual Borda, secretari del Consistori, té el seu nom unit a mantes manifestacions de la nostra vida col·lectiva, assenyadament a la tasca benemèrita de l'Orfeó Català.

Enric Gubas Oliver, el delicat poeta del «Llibre nou» i d'altres pecces exquisidament sentides, amic de la història, dels llibres i de les excursions, amic de tota i enemic de la vanitat.

blar-me especialment escocent al meu propi. L'«Oda diuinica», és un cant pagà a la vinya, on les evocacions balthiques resten superades per la invocació asserenadora de la mar llatina.

— Si. Tinc altres coses paganes d'un caràcter més o menys patriòtic: «Bacus plorant», «La mort de Pan», «Elegia pagana del primer», «Elegia del rai». Amb la primera i altres de distintes, he estat premiat, efectivament, altres vegades, als Jocs de Barcelona; entre elles en 1927, que em fou adjudicada la Viola.

— La gènesi de la Composició premiada? Molt senzill. Jo soc tarragonès. A Tarragona el Mediterrani és més blau, més gran i més bell que enlloc de Catalunya; el meu bledat tranquil, en dies serens, respira estuvis supervivents de classicisme. Per altra banda, jo visc habitualment al Bruch, on la vinya hi regna i els pàmpols cada any hi moren, en una agonia rodona, de posta. Cal viure com jo he viscut per sentir-ne la intensa poesia. De l'«Harmònica fusió d'aquests dos elements: mar i muntanya, tortura i placidesa, on nasqué aquesta oda.

— Pa ja alguns anys que la tenia escrita. Es més. En feia quatre o cinc que l'enviava als Jocs. Però no em puc quedar de l'espera, veritat?

— He fet Reina la meua esposa, certament. Es, per a mi, un homeatge just i oportú a ella. Però no m'estaria bé parlar-ne.

El guanyador de l'Enguany

Trobar Salvador Perarnau és un problema que cal confiar a l'atzar. I l'atzar no ens ha estat pròpiel.

Accontentem-nos d'evocar el poeta.

En Perarnau és de tipus de poeta naïf, en què la inspiració és tan fonamental i inextinguible. Són tan plenes de versos les seves butxaques com d'ides la seva imaginació. Profundeix incessantment; dirie que només viu per a positzar. Però ho fa amb una calidesa verbal, amb una vida, un ritme i unes imatges, d'una corporació enlluernadora.

Veure Gassol donava un gran crèdit a aquest poeta. El seu nou llibre de poesies, a punt d'aparèixer, avallat per dos noms jeràrquics, corroborarà la consagració efectiva que els Jocs d'enguany li representen.

El guanyador de la viola

Realment — ens diu Jaume Rosquelles — aquest títol, «Elogi Invers», és una mica... inversant.

El meu poema es titula prou plaentment «Elogi dels sentits». Però amb aquest nom vaig enviar-lo als Jocs Florals de 1927 i...

— Si. Sembla, tanmateix, que se'n va parlar bastant, encara que no arribà a ésser premiat. En tornar a arribar sort enguany l'any passat, jo era secretari del Consistori, i valgu creure més discret desfogrant el títol d'«Elogi dels sentits», és aquell el que respectaré.

— Com deia, amb feliu intuíció el vostre redactor de «Vida Literària», dies enrere, el meu poema és una cristiana apologia dels cinc sentits, comporta de cinc sonets, una quantitat inicial i un epíleg, que és un altre sonet. He procurat resumir en catorze ralles l'aspecte positiu i negatiu, material i espiritual o simbòlic, que cada sentit tanc, per divina mercè, per a nosaltres. L'«Acció de graties» final, és el colòqui cristià que dona expressió religiosa a tot el poema; una oració íntegra i fervent a Déu, d'aquells instruments humans amb què el ha enriquim el cos i l'ànima de cada mortel.

— En anys anteriors, entre els en 1924 i 1926, he obtingut als Jocs accés a la Viola i — com aquest any mateix — a la Flor Natural. Aquest cop, però, he passat de les aproximacions.

— Es veritat que em dedico al teatro. Tinc un parel d'obres estrenades, i altres per estrenar. Dues d'elles...

Edison cerca un successor

Direcció de Nova York a l'Agència Haves que Mr. Charles Edison, fill del famós inventor, anuncia que el seu pare cerca un jove qui pugui succeir-lo en les seves investigacions.

Aquest estiu els governadors dels Estats i els comissaris del districte de Colúmbia elegiran 49 joves. Passaran als laboratoris Edison un examen, segons un qüestionari preparat pel mateix inventor. El candidat qui triomfi en aquesta prova serà designat per a seguir un curs de quatre anys en una escola tècnica designada pel mateix Edison.

Dinamarca desarma efectivament

El senyor Rasmussen, ministre de la Defensa al nou gabinet danès, ha revelat a la premsa que el govern presentarà al Parlament un projecte de llei en virtut del qual serà il·legalitzada la majoria de l'exèrcit. Els caps i oficials rebran cinc anys de presó i passaràn a la reserva amb la pensió corresponent. Les casernes i les propietats pertanyents a l'exèrcit danès seran venudes i amb el producte d'aquesta venda podrà ésser reduït el deute del país.

El Consell directiu dels Jocs Florals de Barcelona té la polèmica de trametre anyalment els seus volums a totes les Reines vivents que han donat nom a cada concurs. Alguns, potser, no duen ésser tallats. D'altres, en canvi, deuen ésser llegits amb comprensió deferent.

Estem segurs que la Reina d'enguany serà d'aquestes darreres i que la simplicitat del seu tracte i pel record del que s'arà al seu pas record Jocs, ellà farà honor a la Institució.

La reina

Una mots, per acabar, parlant de la Reina, la senyora Amèlia Hugues de Cases. És una dona jove, bonica, i sobretot intel·ligent. Tindrà perfecta consciència de la seva jerarquia, tot i les circumstàncies en què ha d'«exercir-la». Sensibilitat refinada, amigra dels llibres i de l'art, les il·lustracions europees dels Jocs Florals de Barcelona té el pla de trametre anyalment els seus volums a totes les Reines vivents que han donat nom a cada concurs. Alguns, potser, no duen ésser tallats. D'altres, en canvi, deuen ésser llegits amb comprensió deferent.

Estem segurs que la Reina d'enguany serà d'aquestes darreres i que la simplicitat del seu tracte i pel record del que s'arà al seu pas record Jocs, ellà farà honor a la Institució.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura del Govern civil

Deixarà un dia d'èsser axiomàtica la divisa de l'Imperi romà: «Si vis pacem, para bellum». El temps, jutge suprem de les coses humanes, ho dirà. Ara com ara, molts Estats la segueixen al peu de la lletra, per bé que no sempre ho facin amb un real desig de pau. Aquests Estats són fidels a l'antiga tradició, com si l'experiència de la gran guerra hagués estat debades.

Tanmateix, la guerra ha canviat, almenys ideològicament, moltes coses, molts principis que hom tenia per definitius. Els vells tractats de pau solien consolidar el predomini de la força i preparaven, naturalment, futures guerres. La pau europea no ha estat, durant segles, sinó una sèrie de parèntesis entre la guerra. L'estat natural d'algunes potències, potser la seva raó d'existir, ha estat la guerra. El tractat de Versalles de 1919 és tota una altra cosa.

Com observa el nostre amic senyor Maspons i Anglès, té molt poques clàusules militars i la majoria li són aliene. De més a més, aquestes clàusules enfocuen el problema militar precisament en un sentit oposat al tradicional, no tenen per objectiu organitzar cap potent màquina de guerra, sinó afèblir la seva força; «i el més característic és, obeeira el nostre distingit amic, que aquesta debilitació no es circumscriu als Estats que hi apareixen com a vençuts, sinó que comença coordinant el desarmament dels que hi actuen com a vencedors. A l'article vintè del seu tractat, els aliats afirmen com a fonament indispensable de la pau la reducció dels seus propis armaments i s'imposen una acció comú per portar-la a la pràctica.

Son lluny, és clar, els dies en què l'esperit generós de Wilson inspirava aquest tractat. Algunes de les potències vencedores no signaren sinó a contracor unes clàusules tan generoses; si més no, hi feren reserves mentals. D'aleshores ençà hi ha hagut moments en què la pau ha perillat, i no precisament per l'esperit de reventia dels vençuts. Per afègadura, si la guerra va resoldre alguns vells plecs nacionals, n'ha suscitat d'altres, potser no tan grans, però més nombrosos. Són els plecs minoritaris originats per la situació especial en què han romàs certes porcions nacionals enclavades en un Estat nacionalment distint.

Si prescindim d'«escatir les causes prègones de la gran guerra i esguardem només les aparents, o les immediates, com foren l'irredentisme serbi i la protecció decidida de la Rússia tsarista a aquest irredentisme, l'estat actual d'Europa ens hauria d'inquietar més que mai, car el centre i l'Orient europeu són plens de problemes semblants al problema serbi d'abans de la guerra. I rera alguns dels irredentismes actuals hi ha també l'ombra d'una gran potència protectora o amenaçadora.

Sortosament, l'esperit no és el mateix. Aquells irredentismes d'abans de la guerra es movien en una atmosfera de violència. El cataclisme de 1914-1918 ha tornat assenyat els pobles que demanen justícia, desviant-los del camí de la guerra, i ha assenyalat igualment, car n'han estat les primeres víctimes, les potències que els encoratjaven a la rebolta. Per assolir la pau—això és, per assolir la justícia—aquells pobles no veien altre camí que el de la guerra. I tant els petits com els grans, tant els que tenien febre de llibertat com els que eren assedegats de domini, romanien fidels a la divisa romana que un dia pogué ésser convenient i benefactora a la pau del món.

El problema de Macedònia

Avui, els camins de la pau s'enfien per un altre terreny. Si per assolir aquesta pau volen els pobles establir-se una altra guerra formidable, no tenen altre remei que seguir les vies jurídiques. És això el que es desprèn de la lectura profitosa del llibre claríssim del professor Maspons i Anglès, «Tornant de Ginebra», on el problema de la pau general i dels plecs que la comprometen hi és escatit i estudiat amb gran altesa de mires. Hi ha un esperit de Ginebra—que no és precisament l'esperit de tots i de cada un dels que a Ginebra tenen una representació oficial. Aquest esperit de Ginebra és el que preconitza la solució jurídica dels plecs que comprometen la pau. I és d'esperar que els que van a les vores del Leman amb els vells prejudicis se'n penetrin cada vegada més, i que cedint, per fi, a la voluntat serena dels pobles, no posin ja més traves al seu triomf definitiu.

Actualment, l'atorgat d'aquests dos premis és el fet que pren més jerarquia literària dintre els Jocs. La concurrència a ells de noms consagrats — concurrència esdevingué quasi sempre per la mitjanceria d'un tercer, amic o editor — compensa la deficiència de treballants, representant, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

L'atorgació unànime del Premi Fastenraht i Rabell, enlloc de la deficiència de treballants, representa, a l'«Hades» l'impressor, i la Biblioteca Llibertat són els qui estan d'«hora» i són, com a editors de «Loet» de la paraula, de M. Llop-Pico i «El pont de la mar blava», de L. Nicolau d'Oliver.

Els camins de la pau

Deixarà un dia d'èsser axiomàtica la divisa de l'Imperi romà: «Si vis pacem, para bellum». El temps, jutge suprem de les coses humanes, ho dirà. Ara com ara, molts Estats la segueixen al peu de la lletra, per bé que no sempre ho facin amb un real desig de pau. Aquests Estats són fidels a l'antiga tradició, com si l'experiència de la gran guerra hagués estat debades.

Tanmateix, la guerra ha canviat, almenys ideològicament, moltes coses, molts principis que hom tenia per definitius. Els vells tractats de pau solien consolidar el predomini de la força i preparaven, naturalment, futures guerres. La pau europea no ha estat, durant segles, sinó una sèrie de parèntesis entre la guerra. L'estat natural d'algunes potències, potser la seva raó d'existir, ha estat la guerra. El tractat de Versalles de 1919 és tota una altra cosa.

Com observa el nostre amic senyor Maspons i Anglès, té molt poques clàusules militars i la majoria li són aliene. De més a més, aquestes clàusules enfocuen el problema militar precisament en un sentit oposat al tradicional, no tenen per objectiu organitzar cap potent màquina de guerra, sinó afèblir la seva força; «i el més característic és, obeeira el nostre distingit amic, que aquesta debilitació no es circumscriu als Estats que hi apareixen com a vençuts, sinó que comença coordinant el desarmament dels que hi actuen com a vencedors. A l'article vintè del seu tractat, els aliats afirmen com a fonament indispensable de la pau la reducció dels seus propis armaments i s'imposen una acció comú per portar-la a la pràctica.

Son lluny, és clar, els dies en què l'esperit generós de Wilson inspirava aquest tractat. Algunes de les potències vencedores no signaren sinó a contracor unes clàusules tan generoses; si més no, hi feren reserves mentals. D'aleshores ençà hi ha hagut moments en què la pau ha perillat, i no precisament per l'esperit de reventia dels vençuts. Per afègadura, si la guerra va resoldre alguns vells plecs nacionals, n